

PREDISPOUNEREA CĂTRE CONSUMUL DE TUTUN, ALCOOL ȘI DROGURI PRINTRE STUDENȚI

Mihai MOROȘANU¹,

Anatolie BULGAC¹, Mihail OPREA²,

¹IP Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie

Nicolae Testemițanu,

²IMSP Dispensarul Republican de Narcologie

Rezumat

Creșterea consumului de droguri, de alcool și de tutun mărturisește despre existența unei epidemii printre persoanele de vârstă tânără. Conform datelor Organizației Mondiale a Sănătății, la o persoană bolnavă de narcomanie sau de alcoolism cronic se atribuie încă 10-12 persoane neevidențiate și nediagnosticate. Studiul predispoziției studenților-medici, juriști, psihologi a confirmat răspândirea largă a consumului de droguri, a consumului abuziv de alcool și a fumatului printre tineretul studios, precum și lipsa de educație antidrog, anti-alcool și antifumat printre ei. Așadar, intensificarea educației și implementarea modului sănătos de viață în rândurile tinerilor constituie actualmente o sarcină primordială.

Cuvinte-cheie: predispoziție, consum, dependență, tutun, alcool, droguri; studenți-medici, juriști, psihologi; prevenire

Summary

Smoking, alcohol and drug susceptibility among students

The increase of drug, alcohol and smoking is becoming an epidemic among young people. WHO notes that, for one registered patient with alcoholism or drug addiction, there are another 10-12 people that are undiagnosed and unidentified. The study proved a high level of alcohol and drug susceptibility, as well as a low level of healthy lifestyle education among medical students, lawyers and psychologists. It becomes a primary task to strengthen medical education and provide health seeking behavior among young people.

Keywords: susceptibility, consumption, dependence, tobacco, alcohol, drugs; students doctors, lawyers, psychologists; prevention

Резюме

Предрасположенность к курению, злоупотреблению алкоголем и употреблению наркотиков среди студентов

Рост случаев курения, употребления алкоголя и наркотиков свидетельствует о нарастающей угрозе эпидемии среди молодежи. ВОЗ отмечает, что на одного зарегистрированного больного алкоголизмом или наркоманией приходится еще 10-12 не выявленных своевременно и не диагностированных лиц, злоупотребляющих алкоголем и психоактивными веществами. Изучение уровня предрасположенности к курению, злоупотреблению алкоголем и потреблению наркотиков среди студентов медиков, юристов и психологов доказало большое пристрастие к потреблению этих веществ, а также низкий уровень осведомленности о здоровом об-

разе жизни. Таким образом, становятся значимой задачей усиление информирования, воспитания и внедрение норм здорового образа жизни среди молодежи.

Ключевые слова: предрасположенность, употребление, курение, алкоголь, наркотики; студенты врачи, юристы, психологи; предупреждение

Introducere

În ultimul timp, foarte mulți tineri, din curiozitate sau din cauza anturajului, adoptă anumite obiceiuri nesănătoase – fumat, drogare, pe care le combină cu consumul de alcool, necunoscând adevăratele pericole ale acestor substanțe asupra sănătății și comportamentului lor, care devine anti-social. Aceste comportamente vicioase le pot pune viața în pericol [2, 5]. Consumul de tutun, alcool și droguri are o prevalență ridicată în rândul populației tinere cu vârsta între 15 și 34 de ani [1].

Nevoia de senzații tari este o trăsătură de personalitate care se corelează strâns cu comportamentul riscant [5]. Este o trăsătură cu puternice fundamente genetice, fiind influențată de o serie de mediatori biochimici, în special de monoaminoxidază (MAO) [4, 6, 7, 8].

Generațiile tinere, aflate în plină perioadă de tranziție specifică adolescenței, de regulă, reacționează rapid la acest gen de problemă, însă, de cele mai multe ori, teoria arată o parte a situației, iar datele statistice oficiale – cu totul alta. Din punct de vedere obiectiv, utilizarea drogurilor constituie o amenințare serioasă pentru viața, statutul social și sănătatea oamenilor. Din punct de vedere subiectiv, consumul de droguri este privit și definit de diferite categorii de public ca având un caracter „problematic” [3].

Formarea dependenței, ca manifestare excesivă a unui comportament dăunător și anormal, are la bază mai mulți factori, printre care se numără factorii genetici și de educație în familie, în colectivele preșcolare, școlare și universitare. Dependența este o patologie psihologică, caracteristica principală a căreia este disconfortul intens, survenit în lipsa stimulului. Orice dependență începe cu iluzia deținerii controlului asupra situației create, însă aceasta deteriorează toate alte activități, iar satisfac-

cerea dorințelor necontrolabile devine sensul întregii existențe. În lipsa sprijinului necesar din partea familiei, a colegilor și a societății, „dependentul” se refugiază în grupuri antisociale, care îi pot ușura accesul la stimulente. Subiectivismul în aprecierea unor evenimente, a unor stări psihologice poate influența comportamentul persoanei, care își formează o proiecție personală de apreciere a eului său ca un integru, ca un mecanism de apărare, prin care se ignoră sentimentele, dorințele și încrederea în sine.

Adolescentul și maturul care are o imagine scăzută despre eul său, destul de ușor și repede devine dependent de formele, obiceiurile, motivările consumului de tutun, droguri sau/și alcool, de cantitatea de substanță consumată. Formarea dependenței este influențată de convingerile de marginalizare ale persoanei: „Eu nu pot”, „Nu sunt respectat, apreciat la justa valoare” etc. Fiecare persoană dependentă își dezvoltă mitologia sa de îndreptățire a comportamentului.

Actualmente, consumul abuziv de alcool, consumul de droguri sau de alte substanțe psihoactive

a devenit o problemă majoră medico-socială la nivel global.

Scopul studiului efectuat constă în determinarea predispoziției către consumul de tutun, droguri, consumul abuziv de alcool la studenții-medici, psihologi și juriști.

Material și metode

Eșantionul studiului a cuprins 200 de studenți, dintre care 100 medici, 50 juriști și 50 psihologi. Selectarea a fost una aleatorie, realizată în timpul recreațiilor studenților. Perioada de cercetare – septembrie 2018, în cadrul instituțiilor de învățământ superior, respectiv la facultățile de profil. Sondajul a fost efectuat în baza chestionarului elaborat de autori.

Rezultate și discuții

Conform structurii de sex masculin/feminin, femeile la facultatea de medicină au constituit 59 (59,0%) persoane, la psihologie – 36 (72,0%), iar la juridică – 27 (54,0%), celelalte persoane au fost bărbați (figura 1).

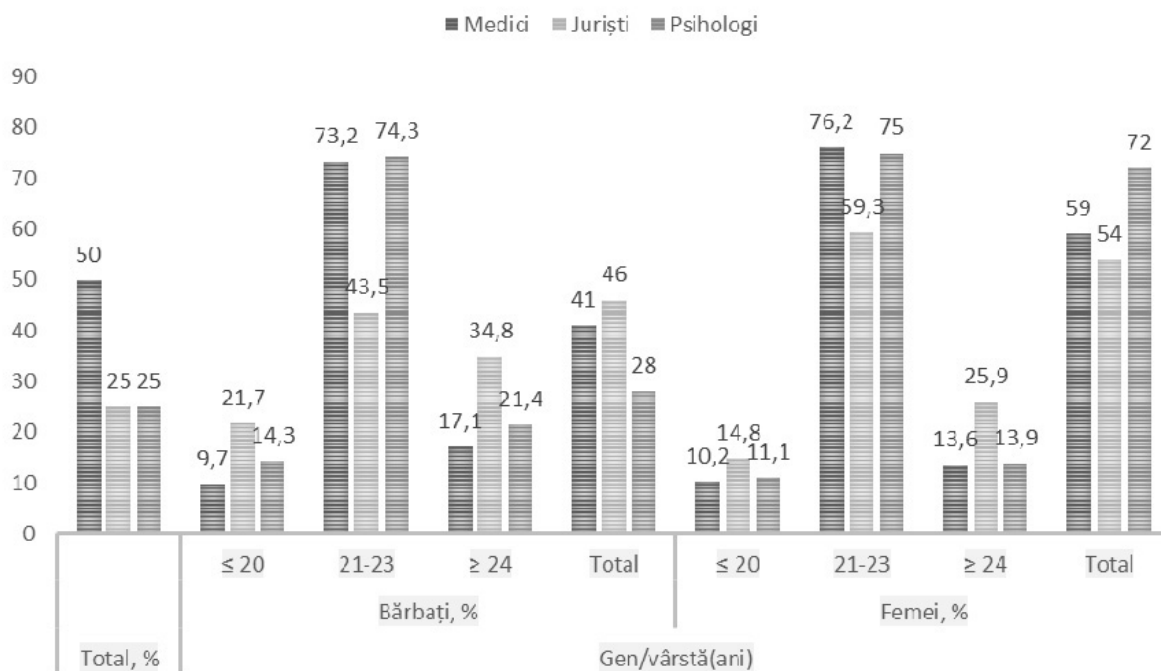

Figura 1. Structura studenților intervievați în funcție de sex și vârstă (%)

Cu vârsta de până la 20 de ani erau 4 (9,7%) băieți și 6 (10,2%) fete de la medicină, 2 (14,3%) băieți și 4 (11,1%) fete de la psihologie, 4 (14,8%) fete și 5 (21,7%) băieți de la juridică.

Cu vârsta de 24 de ani și mai mult erau 7 (17,1%) băieți și 8 (13,6%) fete de la medicină, 3 (21,4%) băieți

și 5 (13,9%) fete de la psihologie, 8 (34,8%) băieți și 7 (25,9%) fete de la juridică.

Conform chestionarului, punctele acumulate de fiecare respondent determină gradul de predispoziție față de consumul abuziv de alcool, tutun, droguri (figura 2).

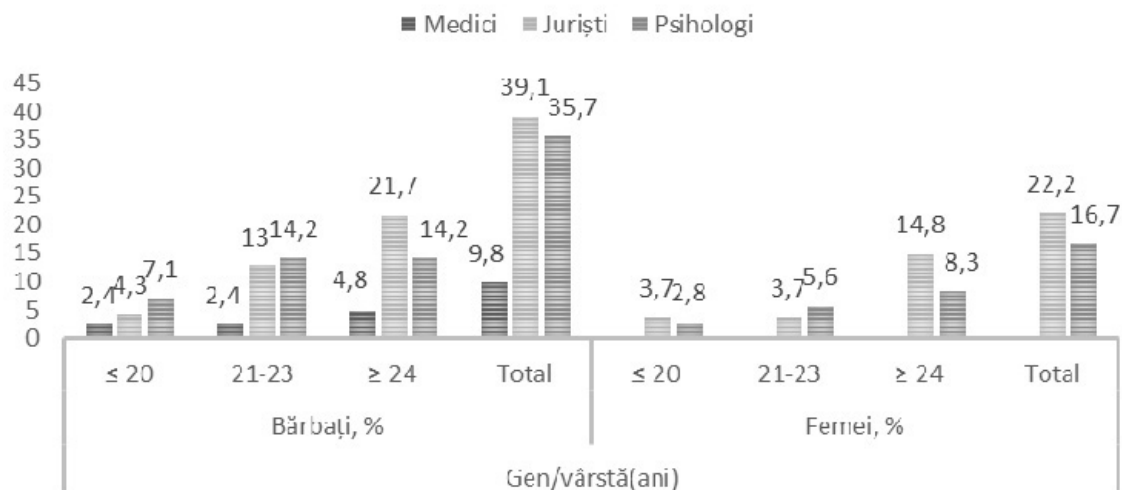

Figura 2. Structura predispoziției studenților la consumul de tutun, alcool, droguri (%)

O predispoziție către consumul de droguri și consumul abuziv de alcool s-a depistat la 4 (9,8%) băieți de la medicină, 5 (35,7%) băieți și 6 (16,7%) fete de la psihologie, 9 (39,1%) băieți și 6 (22,2%) fete de la juridică. Asemenea cazuri nu s-au înregistrat printre fetele de la medicină.

Punctajul acumulat de acești respondenți confirmă faptul că până la formarea unei dependențe

pronunțate de droguri și alcool le-a rămas doar un pas, dacă vor continua consumul de substanțele stimulente enumerate.

Fumători de tutun s-au dovedit a fi 4 (9,8%) băieți și 5 (8,5%) fete de la medicină, 7 (50,0%) băieți și 13 fete (36,1%) de la psihologie, 8 (34,8%) băieți și 5 (18,5%) fete de la juridică (figura 3).

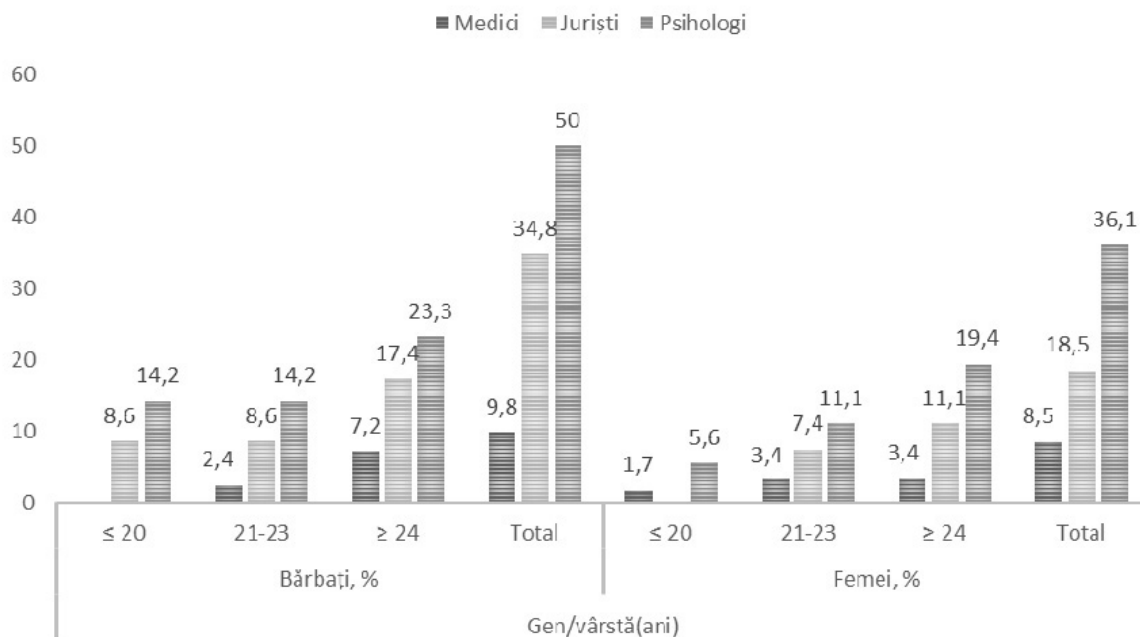

Figura 3. Structura studenților fumători (%)

Erau predispuși către consumul numai de droguri 2 (4,9%) băieți și 2 (3,4%) fete de la medicină, 3 (21,4%) băieți și 2 (5,5%) fete de la psihologie, re-

spectiv 5 (21,7%) băieți și 3 (11,1%) fete de la juridică (figura 4).

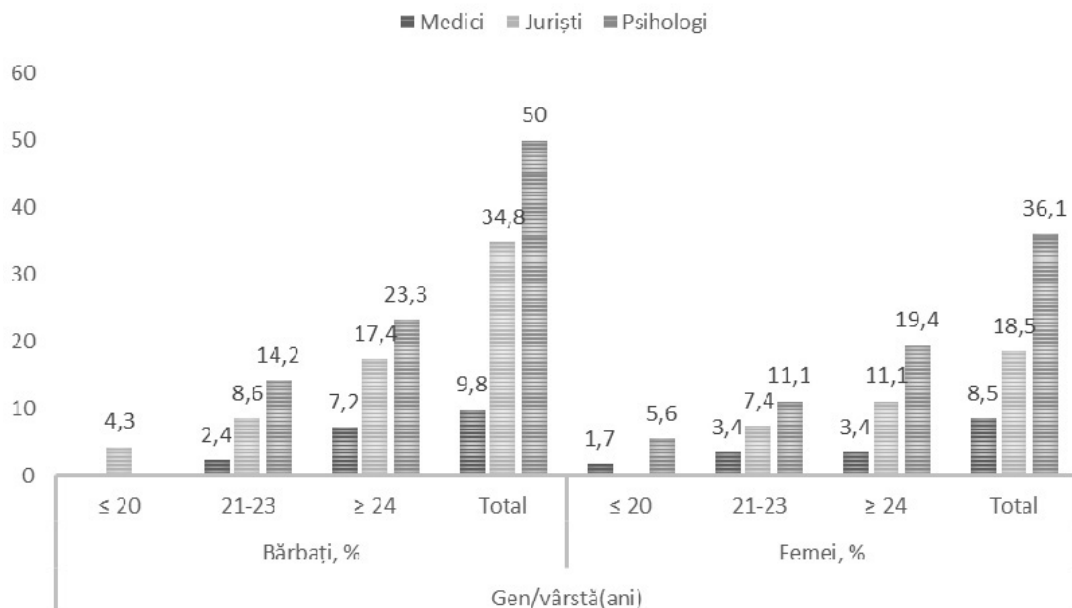

Figura 4. Structura studenților consumatori de droguri (%)

Către consumul abuziv de alcool (determinat conform cantității și periodicității consumului) cu o anumită ocazie erau predispuși 6 (12,3%) băieți și 2 (3,4%) fete de la medicină, 4 (28,6%) băieți și 3 (8,3%) fete de la psihologie, precum și 7 (30,5%) băieți și 3 (11,1%) fete de la juridică (figura 5).

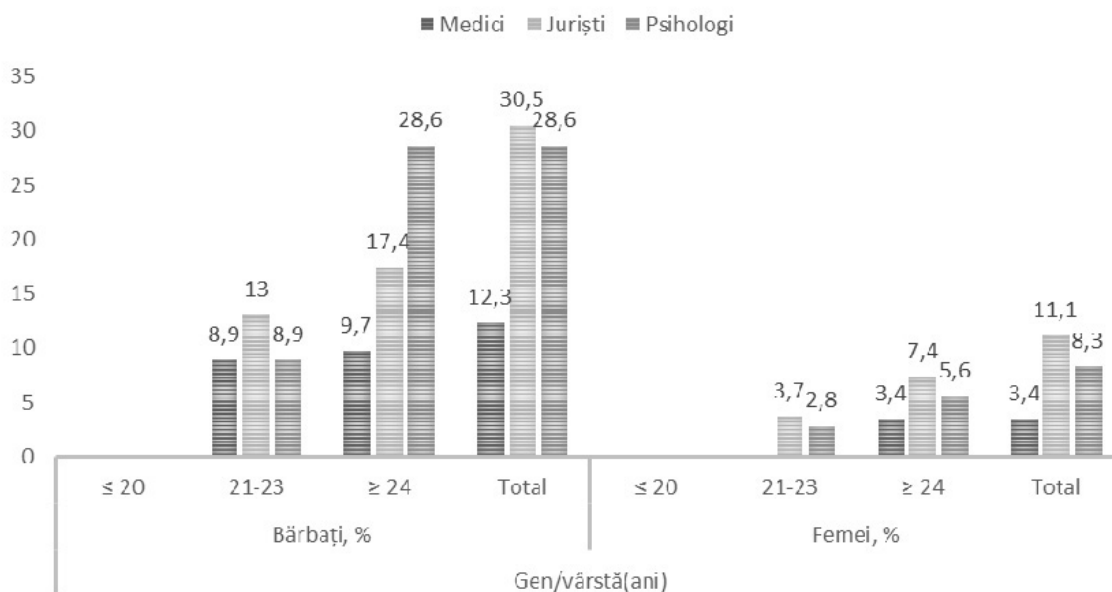

Figura 5. Structura studenților consumatori de alcool (%)

Rezultatele studiului efectuat au demonstrat vulnerabilitatea tinerilor către consumul de droguri, alcool sau/și tutun, evidențiind faptul că problema formării dependenței de unul sau două stimulente (droguri și alcool) există și reflectă o situație alarmantă depistată în mediul tineretului studios. Chestionarul a fost anonim și repartizarea respondenților pe grupe în funcție de problema existentă la ei nu

a fost posibilă, dar nici nu poate fi posibilă în baza veridicității răspunsurilor date.

Aceste date, direct sau indirect, pot presupune pe deplin unele tendințe negative din societate, cum ar fi: creșterea criminalității, sporirea numărului accidentelor rutiere săvârșite de persoane în stare de ebrietate, comercializarea ilicită de droguri, agresivitatea și violența printre tineri ș.a.

Concluzie

Conform rezultatelor studiului efectuat, concluzia poate fi una: educația pentru un mod sănătos de viață trebuie intensificată, atribuindu-i un caracter complex și bine coordonat, acordând prioritate tinerei generații în aspectul profilaxiei primare a alcoolismului, narcomaniei și tabagismului.

Bibliografie

1. Agenția Națională Antidrog. *Raportul Național privind situația drogurilor din România – 2018*. Disponibil pe: <http://www.ana.gov.ro/rom.pdf>
2. Arnett J., Balle-Jensen L. Cultural bases of risk behavior: Danish adolescents. In: *Child Development*. 1993, nr. 64, pp. 1842-1855.
3. Totea Maria. *Consumul de droguri și alcool în rândul elevilor de liceu – prevenire și combatere*. 2018. Disponibil pe: https://www.academia.edu/37335176/Lucrare_licenta
4. Martens W.H.J. Antisocial and psychopathic personality disorders: causes, course, and remission – a review

article. In: *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*. 2000, vol. 44(4), pp. 406-430.

5. Rolison M.R., Scherman A. College student risk taking from three perspectives. In: *Adolescence*. 2003, vol. 38(152), pp. 689-704.
6. Stacy A.W., Newcomb M.D., Bentler P.M. Social psychological influences on sensation seeking from adolescence to adulthood. In: *Personality and Social Psychology Bulletin*. 1991, vol. 17(6), pp. 701-708.
7. Stephenson M.T., Helme D.W. Authoritative parenting and sensation seeking as predictors of adolescent cigarette and marijuana use. In: *Journal Drug Education*. 2006, vol. 36(3), pp. 247-270.
8. Zuckerman M. The shaping of personality: genes, environments, and chance encounters. In: *Journal of Personality Assessment*. 2004, vol. 82(1), pp. 11-22.

Anatolie Bulgac, dr. șt. med.,
conferențiar universitar,
IP USMF Nicolae Testemițanu,
tel.: 079516390, e-mail: anatolie.bulgac@usmf.md